

energi

torka, så vattenhushållning är en livsfråga.

Men Fenix arbetar ju mest med att installera solpaneler för elproduktion, eller har jag fel?

– Vi arbetar med integrerade sociala-ekologiska program, där ingår också solenergitillämpningar, och det kommer alltmera. Det är livsviktigt för landsbygden att det kommer el, för att ungdomen ska stanna kvar. Kan man inte läsa en tidning efter klockan sex, varför ska man då lära sig läsa? Kan man inte skaffa en tv därför att det inte finns ström, flyttar man till stan. Betänk att bara hälften av Nicaraguas innevånare har tillgång till el.

Det verkar ju sanslöst att staten inte satsar på elnätet. Varför detta?

– Vad de borgerliga regeringarna gjorde efter FSLN:s nederlag 1990, var att efter nyliberalt recept, sälja ut energisektorn till privatkapitalet. Det är inte räntabelt för de privata bolagen att elektrifiera landsbygden.

Kräver inte folket att elnätet byggs ut?

– Naturligtvis, men IMF tillåter inte sådan lyx.

Arbetar ni ensamma med solpanelsprojektet eller har ni något stöd?

– Vi har ett samarbete sedan flera år med en kalifornisk ekologisk förening, *Green Empowerment* (GE). De har gett oss tekniskt stöd och utbildningsinsatser. De har bekostat tolv solpaneler och en vattenpump i en av våra byar. I byn Candelaria ska 35 hus få elektriskt ljus, det vill säga tre lampor per familj och en radio. GE ska till 35 procent finansiera utbildningsprogram i tio byar. Enacal och Unicef har stött projekt för hydrologiska studier och brunnsborrningar med 44 000 dollar. Det berör 500 personer.

– Fenix har också arbetat uppe i Estelí i byn San Nicolás, där man utbildat ett stort antal *promotores* (förkämpar) i ekologisk hushållning, bland annat med hjälp av VFSN:s praktikanter. Här skulle krävas mycket arbete med uppföljning.

Om du fick önska dig något verkligt stort, vad skulle det vara?

– Att förse varje skola i våra byar med en dator. De flesta människorna har inte sett en sådan ens på bild.

Ingvar Enghardt

Projektet i Tipitapa omfattar byggmaterial till hönsgårdar, foder, hönor och utbildning.

Tipitapa

Kvinnor organiserar sig

Byn El Madroño ligger nära *Panamerican Highway*, ungefär sex mil norr om Managua. Kommunen Tipitapa når ända hit. Invånarnas produktiva aktivitet består mest av att odla basgrödor och en del ägnar sig åt vedförsäljning. 56 kvinnor i grannbyarna El Madroño, La Pita och El Terrero y Olomina-pa beslutade sig för att bilda ett kooperativ för att på så sätt kunna avancera rent ekonomiskt, så att familjerna skulle få det litet bättre. Kooperativet fick hjälp av den nationella enskilda organisationen INIEP att grunda kooperativet och denna organisation gav även kvinnorna relativt mycket organisatorisk utbildning. Man behövde dock ett projekt att arbeta kring och sökte därför stöd genom stiftelsen Popol Na som under ett flertal år arbetat i Tipitapas kommun.

Byggmaterial och utbildning

Under hösten 2005 blev projektet godkänt av VFSN:s styrelse och strax efteråt skrevs ett avtal och den första utbetalningen gjordes. Projektet omfattar byggmaterial till hönsgårdar, foder, hönor, utbildning samt uppföljning av

Popol Na. Kvinnorna har fram till i dag endast fått utbildning i hur man bygger och sköter hönsgårdar. För att bygga dessa har man fått stängsel, men resten av materialet saknas fortfarande. Kvinnorna har beslutat att de vill ha inhemska hönor och inte rashönor, och det har tagit Popol Na tid att få tag på det stora antalet som behövs köpas in. Hönorna väntas kunna levereras i början av 2006. Än så länge återstår också mer utbildning.

Text och foto: **Berit Svensson H.**
VFSN-koordinatör Nicaragua

PROJEKT VFSN 95

- **Projekt:** Höns i La Esperanza
- **Samarbetsorganisation:** Fundación Popol Na
- **Belopp:** 5 000 USD
- **Projektperiod:** september 2005 – september 2006
- **Målgrupp:** 24 kvinnor
- **Adoptör:** VFSN-Falköping